

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

**FAKULTA LESNICKÁ A DŘEVAŘSKÁ
KATEDRA DENDROLOGIE A ŠLECHTĚNÍ LESNÍCH DŘEVIN**

**DENDROLOGICKÁ REVIZE ČÁSTI ZÁMECKÉHO PARKU
VELTRUSY**

DENDROLOGY REVISION OF PART VELTRUSY PARK

Bakalářská práce

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Jiří Kotaška
Magdalena Klicnarová

2008

Univerzita: Česká zemědělská univerzita v Praze

Fakulta: lesnická a dřevařská

Katedra: Dendrologie a šlechtění lesních dřevin

Školní rok: 2006/2007

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

pro: **Magdalenu Klicnarovou**

obor: BEKOL

Název tématu: **Dendrologická revize části zámeckého parku Veltrusy**

Zásady pro vypracování:

Sumarizace literatury o zámeckých parcích s ohledem na zámecký park ve Veltrusech. Revize dřevin definované části parku. Využití literatury k charakteristice stanovištních, klimatických a vegetačních nároků zájmových dřevin. Zhodnocení jejich současných růstových charakteristik a zdravotního stavu, případně návrh preventivních opatření zabezpečující jejich zachování.

Rozsah grafických prací: Dle potřeby

Rozsah průvodní zprávy: 30-40 normostran

Seznam odborné literatury:

Koblížek J., 2000: Jehličnaté a listnaté dřeviny našich zahrad a parků; nakladatelství Sursum, Tišnov, str. 448, ISBN 80-85799-87-1

Hieke K., Hieková G., Pinc M., 1984: České zámecké parky a jejich dřeviny, 1. vyd., SZN, Praha, str. 459, 16 str. barev. fot.

Pacáková - Hošťálková B., [et al.], 1999: Zahrady a parky v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, 1. vyd., Libri, Praha, str. 521., 32 str. fot., ISBN 80-85983-55-9

Kolařík J., [et al.], 2003: Péče o dřeviny rostoucí mimo les, I/II díl, Vyd. ČSOP, Vlašim
Vědecké časopisy, internet

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Jiří Kotaška

Datum zadání bakalářské práce: 19. 9. 2007

Termín odevzdání bakalářské práce: 30. 4. 2008

Kotaška

Vedoucí katedry

Jan

Děkan

V Praze..... dne 19. 9. 2007

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Dendrologická revize části zámeckého parku Veltrusy“ vypracovala samostatně a použila jen pramenů, které cituji a uvádím v přiloženém soupisu literatury.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně České zemědělské univerzity v Praze a zpřístupněna ke studijním účelům.

V Praze, dne.....

Podpis

Poděkování

Děkuji svému vedoucímu práce Ing. Jiřímu Kotaškovi za pomoc při tvoření této práce. Dále děkuji PhDr Evě Hájkové (vedoucí odboru správy státního zámku Veltrusy) za spolupráci a poskytnutí odborných podkladů o veltruském zámku a parku.

Abstrakt

Klicnarová, M.: Dendrologická revize části zámeckého parku Veltrusy

Tato bakalářská práce se zabývá dendrologickou revizí části zámeckého parku Veltrusy. Nejdříve popisuje historický vývoj zahradního umění ve světě, charakteristiku oblasti - topografické a morfologické poměry, klimatické poměry, geologické a pedologické poměry a hydrogeologické poměry. Dále je popsána historie a současný stav zámeckého parku. Na závěr je provedena inventarizace dřevin části zámeckého parku a podrobný popis nejvýznamnějších druhů.

Klíčová slova: Veltrusy – zámecký park – historie – architektura - dendrologie – dřeviny – inventarizace – sadovnictví

Abstract

Klicnarová M.: Dendrology revision of part Veltrusy park

This bachelor work interest dendrology revision of part Veltrusy park. Its describes historical development of gardens art in the World, area characterization - topographical and morphological relation, climatic relation, geologic and pedological relation and hydrogeological relation. Further is describe history and present condition of the park. At the end it has been elaborate forest survey of part Veltrusy park and detailed description of the most important species.

Keywords: Veltrusy – palace garden – history – architecture – dendrology – tree species – inventory - landscape

1. Úvod	1
2. Historický vývoj zahradního umění	2
2.1 Egyptská zahrada	2
2.2 Babylonská a syrská zahrada	2
2.3 Perská zahrada	2
2.4 Indická zahrada	3
2.5 Čínská zahrada	3
2.6 Japonská zahrada	3
2.7 Řecká zahrada	4
2.8 Římská zahrada	4
2.9 Byzantská zahrada	4
2.10 Islámská zahrada	5
2.11 Maurská zahrada	5
2.12 Středověká zahrada	5
2.13 Renesanční zahrada	6
2.14 Barokní zahrada	6
2.15 Přírodně krajinářský park	7
3. Zámecký park Veltrusy	8
3.1 Charakteristika oblasti	8
3.1.1 Topografické a morfologické poměry	8
3.1.2 Klimatické poměry	8
3.1.3 Geologické a pedologické poměry	9
3.1.4 Hydrogeologické poměry	9
3.2 Historie zámeckého parku	10
3.2.1 Vývoj zahradního umění v zámeckém parku	12
3.3 Současný stav zámeckého parku	13
3.3.1 Stav porostů v parku	14
3.3.2 Architektonické prvky v parku	15
4. Dendrologická revize dřevin	18
4.1 Sadovnické hodnoty okrasných dřevin	18
4.2 Význam dřevin z hlediska kompozice zeleně	18
4.3 Dřeviny zámeckého parku	20
4.3.1 <i>Acer platanoides</i> L. - javor mléč	20
4.3.2 <i>Aesculus hippocastanum</i> L. - jírovec maďal	20
4.3.3 <i>Fraxinus excelsior</i> L. - jasan ztepilý	21

4.3.4 <i>Morus alba</i> L. - morušovník bílý	21
4.3.5 <i>Quercus robur</i> L. - dub letní	22
4.3.6 <i>Sorbus intermedia</i> Pers. - jeřáb prostřední	23
4.3.7 <i>Taxus baccata</i> L. - tis červený	23
4.3.8 <i>Tilia cordata</i> Mill. - lípa srdčitá	24
4.3.9 <i>Tilia platyphyllos</i> Scop. - lípa velkolistá	25
4.4 Metodika hodnocení dřevin	25
5. Metodika práce	28
6. Vyhodnocení výsledků	29
6. Slovník použitých odborných výrazů	39
7. Závěr	42
8 Seznam citované literatury	43

Seznam příloh:

Příloha 1 - mapy

- Mapa č. 1 - lokalizace studované oblasti
- Mapa č. 2 - zámecký park Veltrusy
- Mapa č. 3 - studovaná oblast
- Mapa č. 4 - geologická mapa okolí Veltrus
- Mapa č. 5 - mapa architektonických prvků v parku
- Mapa č. 6 - mapované dřeviny rozdělené podle velikosti
- Mapa č. 7 - mapované dřeviny rozdělené podle druhu

Příloha 2 - grafy

- Graf č. 1 - průměrná teplota vzduchu v roce 2007
- Graf č. 2 - úhrn srážek za rok 2007
- Graf č. 3 - průměrná teplota vzduchu za období 1998-2007
- Graf č. 4 - úhrn srážek za období 1998-2007
- Graf č. 5 - taxonomické zastoupení dřevin

Příloha 3 - fotografie

- Fotografie č. 1 - *Quercus robur*
- Fotografie č. 2 - *Aesculus hippocastanum*
- Fotografie č. 3 - *Fagus sylvatica* „Laciniata“
- Fotografie č. 4 - *Fagus sylvatica* „Laciniata“
- Fotografie č. 5 - *Prunus laurocerasus* „Otto Luykens“
- Fotografie č. 6 - *Chaenomeles speciosa*

Fotografie č. 7 - *Juniperus virginiana*

Fotografie č. 8 - veltruský zámek

Fotografie č. 9 - Červený mlýn

Fotografie č. 10 - Laudonův pavilon

Fotografie č. 11 - Sfinga

Fotografie č. 12 - Pavilón Marie Terezie

Fotografie č. 13 - Chrám přátelství